

تاریخ ۱۳۹۵/۰۴/۰۶
شماره ۴۲۳۱۹۷
پیوست دارد

اتوماسیون اداری

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

Iran Chamber of Commerce, Industries, Mines & Agriculture

با اسمه تعالیٰ

روسای محترم تشکل های وابسته به اتاق ایران

با سلام

با توجه به تصمیم شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی درخصوص دستور جلسه آتی شورا و تأکید ریاست محترم شورا، بررسی موضوع "حمایت از صنایع کوچک و متوسط" و پروژه های اولویت دار وزارت صمت مبنی بر "رونق تولید و تعیین تکلیف ۷۵۰۰ واحد تولیدی مشکل دار با هدف فعال نمودن آنها"، "تمکیل طرح های صنعتی با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد" و "تمکیل و راه اندازی ۳۳ طرح مهم و ملی"، در دستور کار قرار گرفته است؛ آنچنان که مستحضر می باشد در راستای حمایت از صنایع کوچک و متوسط در سال ۹۵، دولت از تخصیص ۱۶ هزار میلیارد تومان تسهیلات برای طرح های با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد خبر داده است.

لذا خواهشمند است دستور فرمایید اقدامات مقتضی در خصوص دریافت نظرات و پیشنهادات اعضای محترم تشکل در ارتباط با "دستورالعمل تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط" که در دو نسخه به پیوست به حضور ارسال گردیده است، صورت پذیرد و نظرات جهت جمع بندی به فکس دبیرخانه این شورا به شماره ۸۸۳۴۶۸۱۶ ارسال گردد. جهت کسب اطلاعات بیشتر می توانید با شماره تلفن ۰۲۶۸۱۳۴۳۴۸۱۳ تماس حاصل نمایید. همچنین ارسال رونوشت نامه های ارسالی مذکور به این معاونت، مزید امتنان خواهد بود.

همن حاجی پور
معاون تشکل ها

بدون مهر بر جسته فاقد اعتبار می باشد

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

شماره : ۹۵/۲۷۵۷۷

تاریخ : ۱۳۹۵/۰۲/۰۱

پیوست : دارد

بسم الله تعالى

کلیه مدیران عامل محترم بانکهای دولتی، غیر دولتی و قرض الحسن، موسسات اعتباری توسعه، کوثر و عسکریه

و شرکت دولتی پست بانک ایران

احتراماً، در راستای رسالت شبکه بانکی کشور جهت تأمین مالی نظام اقتصادی کشور و با اشاره به فرمایشات مقام معظم رهبری - مدظلله العالی - در ابتدای سال مبنی بر ضرورت فعالسازی ظرفیت‌های تولیدی صنایع کوچک و متوسط و ارتقاء توان رقابت‌پذیری آنها و همچنین باعنایت به نقش برجسته و بی‌بدیل واحدهای تولیدی کوچک و متوسط در ایجاد اشتغال و تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی، لازم است تا در شرایط حاضر، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی نقش مؤثرتر و کارآئی را جهت حمایت از بنگاه‌های کوچک و متوسط ایفاء نمایند.

شایان ذکر است با توجه به گزارش‌های اقتصادی، بخشی از بنگاه‌های تولیدی موجود و فعال با ظرفیت پایین و گاه پایین‌تر از نقطه سر به سر فعالیت می‌کنند و با کاهش درآمد اقدام به تعديل نیرو نموده‌اند که به نوبه خود به افزایش بیکاری منجر شده است. بنابراین به منظور استفاده بهینه از منابع موجود در راستای تأمین نقدینگی موردنیاز بنگاه‌های تولیدی و حفظ اشتغال فعلی و ایجاد اشتغال جدید ضرورت دارد بنگاه‌های تولیدی کوچک و متوسط که از بازار محصول مناسبی برخوردار بوده لیکن به دلیل تنگناهای مالی و نداشتن سرمایه در گردش، تولید آنها متوقف شده و یا با ظرفیت پایین فعالیت می‌نمایند و همچنین طرح‌های تولیدی با پیشرفت فیزیکی بالای ۶ درصد از پشتیبانی مالی بیشتری برخوردار گردند.

بر این اساس ارجح است تمامی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی با روحیه جهادی و احساس مسئولیت و اهتمام عالی، همگام با سیاست‌های دولت محترم، نقش و رسالت خویش را به نحو شایسته به انجام رسانده و با بهره‌گیری بهینه و هدایت صحیح منابع مالی موجود، بسترهاي خارج نمودن بنگاه‌های کوچک و متوسط از رکود و استفاده از ظرفیتهای تولیدی را فراهم نمایند.

علی ایحال با عنایت به موارد مذکور به پیوست «دستورالعمل تأمین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط» جهت تسهیل تأمین مالی اینگونه واحدها ایفاد می‌گردد. بدیهی است بانک‌ها و مؤسسات اعتباری موظفند با درنظر گرفتن اصول کلی اعطای تسهیلات و اعتبارسنجی متقاضی و اخذ تأمین کافی، نسبت به اعطای تسهیلات موضوع دستورالعمل موردنظر اقدام نمایند.

بر این اساس مقتضی است دستور فرمایید مراتب به قید تسریع به کلیه واحدهای ذی‌ربط ابلاغ و ضمن مشارکت جدی و تلاش برای رسیدن به اهداف پیش‌گفته، بحسن اجرای کامل آن نظارت به عمل آمده و نسبت به ارایه گزارش عملکرد ماهانه به این بانک اقدام نمایند.

۲۷۸۰۰۸۱/

ولی الله سیف

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل اعتبارات

اداره اعتبارات

دستورالعمل تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط

(متوقف و فعال زیرظرفیت اسمی)

ویرایش ۱۳۹۵/۲/۱

ماده ۱ – در این دستورالعمل عبارات و اصطلاحات ذیل، در معانی مشروح بکار می روند:

۱-۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۱-۲- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس

شده است.

۱-۳- کارگروه: کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید موضوع تصویبname شماره ۱۸۱۵۱/ت ۷۲۰۵۵۰ هـ مورخ

۱۳۹۴/۲/۱۹ هیئت وزیران

۱-۴- بنگاه کوچک: بنگاه های اقتصادی که تعداد کارکنان آنها کمتر از ۵۰ نفر می باشد.

۱-۵- بنگاه متوسط: بنگاه های اقتصادی که تعداد کارکنان آنها بین ۵۰ تا ۱۰۰ نفر می باشد.

ماده ۲ – اعطای تسهیلات به بنگاههای کوچک و متوسط حائز شرایط زیر توسط مؤسسات اعتباری در اولویت قرار گیرد:

- بنگاههای معرفی شده از سوی کارگروه.
- بنگاههای تولیدی که محصولات آنها از بازار فروش قابل قبول برخوردار باشد.
- بنگاههای تولیدی متوقف و یا در حال فعالیت کمتر از ظرفیت اسمی.
- بنگاههایی که در سالهای گذشته فعالیتی نداشته و فاقد فروش بوده‌اند و اعطای تسهیلات سرمایه در گردش به تشخیص مؤسسه اعتباری موجب فعالیت مجدد بنگاه شود.
- بنگاههایی که تسهیلات دریافتی قبلی را در محل موضوع قرارداد تسهیلات اعطایی مصرف نموده‌اند.
- بنگاههایی که به دلیل عدم وصول مطالبات خود از دستگاه های اجرایی دولتی، شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت، نتوانسته اند تعهدات خود را در قبال شبکه بانکی کشور و سایر اشخاص ایفا نمایند.
- بنگاههایی که از میزان اشتغال پایدار و توجیه پذیری بیشتری برخوردار باشند.
- پروژه‌های تولیدی با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد.

ماده ۳ – درخصوص بنگاههایی که دارای بدھی غیرجاری و چک برگشتی می‌باشند، همزمان با اعطای تسهیلات جدید، واحد تولیدی برنامه زمانبندی خود را جهت تعیین تکلیف بدھی‌ها و رفع سوء اثر چک برگشتی ارایه نماید.

تبصره: به منظور تسهیل تدوام فعالیت مدیران اشخاص حقوقی، مفاد بخشنامه شماره ۹۴/۲۳۴۵۱۹ مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۱۵ این بانک در ارتباط با رفع محدودیت ایجاد شده برای مدیران بابت چک‌های برگشتی اشخاص حقوقی رعایت گردد.

ماده ۴ – مؤسسه اعتباری موظف است به منظور حفظ منافع سپرده‌گذاران و تخصیص بهینه منابع نسبت به اعتبارسنجی و بررسی توجیه فنی، مالی و اقتصادی درخواست مقاضیان اقدام نماید.

ماده ۵ – در صورت عدم موافقت مؤسسه اعتباری با اعطای تسهیلات به بنگاههای معرفی شده از سوی کارگروه، لازم است دلایل عدم اعطای تسهیلات بصورت مکتوب به کارگروه منعکس گردد.

ماده ۶ – مؤسسه اعتباری می‌تواند متناسب با بازپرداخت هر بخش از تسهیلات پرداختی به بنگاه کوچک و متوسط، نسبت به آزادسازی وثایق مازاد اقدام کند.

ماده ۷ – مؤسسه اعتباری می‌تواند بنابر بررسی‌های کارشناسی، تضمین صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک را مورد پذیرش قرار دهد.

ماده ۸ – نرخ سود مورد عمل در تسهیلات موضوع این دستورالعمل بر اساس مصوبه شورای پول و اعتبار می‌باشد.

تبصره: مبلغ ۸,۰۰۰ میلیارد ریال بعنوان یارانه بخشی از سود تسهیلات توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تعهد گردیده که در صورت تامین به بنگاه‌ها تخصیص داده خواهد شد.

ماده ۹ – سقف اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات موضوع این دستورالعمل بر اساس حدود مقرر در آییننامه‌های تسهیلات و تعهدات کلان و اشخاص مرتبط می‌باشد.

ماده ۱۰ – مؤسسه اعتباری باید حداقل طرف مدت ۳۰ روز کاری پس از تکمیل مدارک، طرح‌های معرفی شده از سوی کارگروه را بررسی و تعیین تکلیف نماید.

ماده ۱۱ – مؤسسه اعتباری موظف است اطلاعات تسهیلات اعطایی موضوع این دستورالعمل را بصورت ماهانه به بانک مرکزی ج.ا.ا ارایه نماید.

دستورالعمل تامین مالی بنگاه های تولیدی کوچک و متوسط و طرح های نیمه تمام دارای پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰٪ در راستی سیاست های اقتصاد مقاومتی

در راستای اجرای برنامه های ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و مصوبات کارگروه ملی تسهیل و رفع موانع تولید، دستورالعمل شناسایی و معرفی بنگاه های تولیدی کوچیک و متوسط و طرح های دارای پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰٪ به بانکهای عامل به شرح ذیل تعیین و ابلاغ میگردد:

ماده (۱) تعاریف

۱-۱- کارگروه ملی: کارگروه ملی تسهیل و رفع موانع تولید موضوع بند یک مصوبه هفدهمین جلسه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی مورخ ۱۳۹۵/۱/۹

۱-۲- کارگروه استانی: کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید موضوع تصویب نامه شماره ۱۸۱۵۱/ت ۷۲۰-۵۵۰ مورخ ۱۳۹۴/۲/۱۹ هیات محترم وزیران.

۱-۳- کمیته بررسی: کمیته ای مشکل از نمایندگان استانداری، سازمان صنعت، معدن و تجارت، بانک عامل، شرکت شهرک های صنعتی و در موارد مرتبط، نماینده سازمان جهاد کشاورزی استان.

۱-۴- سازمان استانی: هریک از سازمان های صنعت، معدن و تجارت استان ها.

۱-۵- بنگاه کوچک: بنگاه های تولیدی که تعداد کارکنان آنها تا ۵۰ نفر باشد.

۱-۶- بنگاه متوسط: بنگاه های تولیدی که تعداد کارکنان آنها بین ۵۰ تا ۱۰۰ نفر باشد.

۱-۷- طرح نیمه تمام: طرح های نیمه تمام تولیدی با پیش بینی اشتغال تا ۱۰۰ نفر و پیشرفت فیزیکی بیش از ۶۰ درصد.

۱-۸- موسسه اعتباری: بانک یا موسسه اعتباری غیر بانکی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تاسیس شده است.

۱-۹- سامانه: سامانه اینترنتی بهین یاب، به نشانی www.behinyab.ir که ثبت درخواست متقاضیان از طریق آن صورت می گیرد و قابلیت ارائه آمارها و گزارش های مورد نیاز مدیریتی را در هر لحظه دارد.

ماده (۲) هدف: کمک به حفظ اشتغال، افزایش تولید بنگاه های تولیدی کوچک و متوسط، راه اندازی طرح های نیمه تمام تولیدی و تقویت تحرک اقتصادی از طریق منابع بانک ها که به علت محدودیت در تامین نقدینگی امکان فعالیت کامل آنها وجود ندارد و با دریافت این تسهیلات، معهد می گرددند تا قبل از پایان سال ۱۳۹۵ طرح ها را تکمیل یا ظرفیت خای را فعال نمایند.

ماده (۳) دامنه شمال: واحد های تولیدی کوچک و متوسط و طرح های نیمه تمام تولیدی با پیشرفت فیزیکی بیش از ۶۰ درصد دارای مجوز از وزارت خانه های صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی

ماده (۴) شرایط تسهیلات:

۴-۱- اولویت اصلی پرداخت تسهیلات موضوع این دستورالعمل، آن دسته از بنگاه های تولیدی کوچک و متوسط است که عمدتاً دارای مشکلات نقدینگی بوده و از لحاظ تولید، دانش فنی، توان مدیریت بازار، مشکلی که مانع راه اندازی یا افزایش تولید باشد، نداشته و با دریافت این تسهیلات قادر به راه اندازی سریع و ایجاد اشتغال جدید باشند.

۴-۲- نرخ سود مورد عمل در تسهیلات موضوع این دستورالعمل بر اساس مصوبه شورای پول و اعتبار در مورد سرمایه در گردش نرخ عقود مبادله ای و برای طرح های نیمه تمام نرخ عقود مشارکتی خواهد بود

۴-۳- مدت زمان بازپرداخت تسهیلات موضوع این دستورالعمل، برای سرمایه در گردش بنگاه های تولیدی کوچک و متوسط یک سال (قابل تمدید) و برای سرمایه ثابت طرح های نیمه تمام، بنا به تشخیص کارگروه، تا مدت پنج سال تعیین می گردد.

ماده ۵) شرایط و وظایف متقاضی:

- ۱- متقاضی دارای مجوز معتبر از وزارت صنعت، معدن و تجارت و یا وزارت کشاورزی باشد.
- ۲- متقاضی باید عمدتاً به جهت محدودیت استفاده از منابع مالی امکان تکمیل طرح و یا تولید با ظرفیت مناسب داشته باشد و با دریافت این تسهیلات، نسبت به تکمیل و راه اندازی طرح تا پایان سال ۱۳۹۵ و افزایش تولید و اشتغال اقدام نماید.
- ۳- ورود اطلاعات لازمه در سامانه.
- ۴- ارائه مدارک لازم به کمیته بررسی و بانکهای عامل.
- ۵- پیگیری فوری اخذ تسهیلات و ارائه گزارش به کارگروه.
- ۶- استفاده از تسهیلات در قالب اهداف تعیین شده.

ماده ۶) وظایف عوامل اجرایی:

۶-۱- وظایف استانداری:

هماهنگی و پیگیری تحقق تصمیمات کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان و ضمانت اجرای مصوبات.

۶-۲- وظایف سازمان های صنعت، معدن و تجارت استان ها (دبیرخانه کارگروه استان)

- ۱- شناسایی بنگاه های کوچک و متوسط در قالب ۳ دستة غیرفعال، با فعالیت زیر ۵۰ درصد و با فعالیت ۵۰ تا ۷۰ درصد و همچنین طرح های نیمه تمام با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد استان، اعم از بنگاه های مستقر در شهرکها و نواحی صنعتی و یا خارج از آن، برای تسهیل تصمیم گیری در کمیته بررسی و کارگروه.
- ۲- اطلاع رسانی به متقاضیان از طریق سیستم پیامکی و سامانه وزارت خانه.
- ۳- تحقق میزان مشخص شده برای هر استان به عنوان حداقل مورد انتظار، از نظر تعداد واحدها و طرح ها و میزان تسهیلات، بر اساس جدول توزع استانی پیوست.

۶-۳- وظایف بانک ها و مؤسسات اعتباری:

- ۱- بررسی و تعیین تکلیف طرح ها و واحدهای معرفی شده حداکثر ظرف یک ماه پس از تکمیل مدارک.
- ۲- اعلام مکتوب نتیجه بررسی اعم از موافقت یا عدم موافقت به همراه دلایل آن، به کارگروه و متقاضی، ظرف حداکثر یک هفته پس از اتمام مهلت مذکور در بند فوق.
- ۳- آزادسازی وقایع مازاد متناسب با بازپرداخت هر بخش از تسهیلات پرداختی به بنگاه ها.
- ۴- پذیرش ضمانت صندوق های ضمانتی، حمایتی و بیمه نامه شرکت های بیمه تجاری و یا اوراق بهادر به عنوان وثیقه.
- ۵- سرپرستی بانک و موسسه اعتباری در استان موظف است اطلاعات تسهیلات اعطایی موضوع این دستور العمل را به صورت دوره ای (دو هفته یکبار) به دبیرخانه کارگروه استانی ارائه نماید.

۶-۴- وظایف شرکت شهرکهای صنعتی:

- ۱- شناسایی بنگاه های تولیدی کوچک و متوسط مستقر در شهرکها و نواحی صنعتی که به علت کمبود نقدینگی امکان تکمیل طرح و یا تولید با ظرفیت مناسب نداشته اند، به تفکیک شهرستان و شهرک یا ناحیه صنعتی برای تسهیلات تصمیم گیری در کارگروه و کمیته بررسی
- ۲- همکاری با کمیته بررسی و پیگیری معرفی به بانک ها.
- ۳- پیگیری رفع ابهامات و مشکلات در مراحل تصویب طرح در بانک های عامل.
- ۴- نظارت بر تکمیل و راه اندازی طرح ها یا افزایش ظرفیت تولید و اشتغال واحد های تولیدی پس از پرداخت تسهیلات.
- ۵- ارائه گزارش های دوره ای (هر دو هفته یک بار) به کارگروه استانی و سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی.

۶-۵- وظایف کمیته بررسی:

بررسی درخواست واحد های تولیدی بر مبنای شرایط مندرج در موارد (۴ و ۵) این دستورالعمل و ارائه گزارش به کارگروه استانی

ماده ۷) فرآیند اجرای کار:

۱-۷- مقاضیان مشمول این دستورالعمل باید نسبت به ثبت درخواست خود برای اخذ تسهیلات مورد نیاز، در سامانه بهین یاب به نشانی www.behinyab.ir در قسمت " تأمین مالی واحدهای تولیدی کوچک و متوسط و طرح های نیمه تمام، در راستای سیاست های اقتصادی مقاومتی " اقدام نمایند.

۲-۷- سازمان استانی به صورت روزانه، نسبت به تشکیل کمیته بررسی به منظور رسیدگی به درخواست های ارائه شده اقدام نماید.

۳-۷- آن دسته از طرح ها و واحد های تولیدی که درخواستشان در کمیته بررسی مورد پذیرش قرار می گیرد در جلسات هفتگی کارگروه استانی مورد بررسی قرار گرفته و مصوبات جلسه توسط دبیر کارگروه به بانک های عامل ابلاغ گردد.

۴-۷- سازمان استانی به عنوان دبیرخانه کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان، مسئولیت پیگیری روند تخصیص و پرداخت تسهیلات را بر اساس اقدامات فوق الذکر، عهده دار بوده و می بایست موارد تا حصول نتیجه، پیگیری و مستمرآ گزارش نماید.

۵-۷- کلیه اقدامات صورت گرفته از ابتدا تا انتهای فرآیند اعم از بررسی تقاضا، معرفی، تصویب، تهیه قرار داد و پرداخت تسهیلات می بایست توسط دبیرخانه کارگروه استانی در سامانه ثبت شده تا امکان پایش لحظه ای طرح ها و واحدهای معرفی شده فراهم شود.

ماده ۸) سایر موارد:

۱-۸- نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل در حوزه تأمین مالی بنگاه های کوچک و متوسط بر عهده معاونت امور صنایع و در حوزه طرح های نیمه تمام بر عهده معاونت طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت می باشد.

۲-۸- این دستورالعمل در (۸) ماده و پس از طرح در همایش تبیین برنامه های فعال سازی واحدهای تولیدی کوچک و متوسط مورخ ۱۳۹۵/۲/۲۷، توسط وزیر صنعت، معدن و تجارت تصویب و جهت اجرا به کارگروه های تسهیل و رفع موانع استان ها ابلاغ گردید.